

Sygn. akt I Ns 614/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdorska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 grudnia 2019 r. w Ł.

sprawy z wniosku B. T. (1)

z udziałem M. W. (1) i M. W. (2)

o stwierdzenie nabycia spadku

I. Stwierdza, że spadek po **T. W.** s. C. i C., zmarłym dnia 15 sierpnia 2017 r. w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 27 lipca 2017 r. nabyli:

1). bratanek M. W. (2) s. K. i J.

w 723/1000 części,

2). siostra B. T. (2) z d. W. c. C. i

C. w 223/1000 częściach,

3). córka M. W. (1) c. T. i Z. w 54/1000 części.

II. Nakazuje pobrać od M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu) kwotę 2.447,60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

III. Nakazuje pobrać od B. T. (1) i M. W. (2) na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu) kwoty po 932,78 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

IV. Stwierdza, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane

ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni B. T. (1) wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po T. W. s. C. i C., zmarłym dnia 15.08.2017 r. w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 27.07.2017 r. na jej rzecz oraz córki M. W. (1) i bratanka M. W. (2).

Uczestnicy postępowania M. W. (1) i M. W. (2) po ostatecznym sprecyzowaniu swojego stanowiska przychyliłi się do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po T. W. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 27.07.2017 r.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalił i zważył, co następuje:

Spadkodawca T. W. s. C. i C., zmarł w dniu 15.08.2017 r. w Ł., gdzie ostatnio stale zamieszkiwał. W chwili śmierci był rozwiedziony (odpis skrócony aktu zgonu k.-4). Miał jedną córkę w osobie M. W. (1) (odpis skrócony aktu urodzenia k.-12). Więcej dzieci nie miał, w tym pozamażeńskich i przysposobionych. Córka spadkodawcy M. W. (1) nie odrzuciła spadku i nie zrzekła się dziedziczenia. Nie była uznana za niegodną dziedziczenia. Nie poświadczala dziedziczenia u notariusza (zapewnienie spadkowe k.-60v).

Spadkodawca w dniu 27.07.2017 r. sporządził testament allograficzny, który został otwarty i ogłoszony przez Sąd Rejonowy w Łomży na rozprawie w dniu 8.11.2017 r.

T. W. w powyższym testamencie przeznaczył na rzecz bratanka M. W. (2) „dom, budynki gospodarcze, ziemię i łąki”, dla siostry B. T. (1) „oszczędności w B. S. w N. oraz 2 ciągniki i maszyny rolnicze”, dla córki M. W. (1) „udziały członkowskie w Mleczarni w P.” (testament k.-6).

Spadkodawca T. W. był właścicielem gospodarstwa rolnego, składającego się z działek gruntu wraz z zabudowaniami, położonymi w M. o nr: (...), (...) 18-19, wypis z rejestru gruntów k.-267-268)). Posiadał także 31 worków zboża mieszanek owsa z jęczmieniem ze zbiorów z 2016 r. oraz 12,58 m³ ze zbiorów w 2017 r. oraz 44 beł sianokiszonki (opinia biegłego M. O. k.-301-316). Posiadał także telewizor E., telewizor S., samochód N. (...) (dowód rejestracyjny k.-92), ciągnik U. (...) 2660 (dowód rejestracyjny k.-93), ciągnik (...) (...) (dowód rejestracyjny k.-94), ładowacz czołowy (...), ładowacz czołowy T., prasę kostkującą S., przyczepę 1 osiową, rozrzutnik 1 osiowy, kosiarkę rotacyjną, kultywator, pług 2 skibowy, siewnik, opryskiwacz, rozsiewcę M., silnik elektryczny, przetrząsacz, myjkę S., spawarkę transformatorową, brony ciągnikowe, nawóz polifoska, zgrabiarkę, 2 wozy drewniane, wialnię, betoniarkę, wagę dziesiętną, przyczepkę lekką, śrutownik, zbiornik do mleka, pług 4 skibowy, szafę 3 drzwiową (wykaz inwentarza k.-58, opinia biegłego M. O. k.-301-316).

Spadkodawca posiadał udziały członkowskie w (...) Spółdzielni (...) w P. o wartości 60.251,24 zł, które zgodnie z upoważnieniem złożonym w deklaracji członkowskiej po potrąceniu podatku dochodowego wypłacono w dniu 3.09.2018 r. M. W. (1) w wysokości 49.406,34 zł (informacja k.-299).

Spadkodawca posiadał także depozyt terminowy lokata (...) ze stanem w kwocie 16.309,86 zł, który został zlikwidowany w dniu 10.08.2017 r. przez wnioskodawczynię B. T. (1) jako pełnomocnika do rachunku, depozyt terminowy lokatę (...) ze stanem w kwocie 61.923,49 zł, który został zlikwidowany w dniu 10.08.2017 r. przez B. T. (1) jako pełnomocnika do rachunku oraz posiadał środki pieniężne w kwocie 12.418,88 zł na rachunku bieżącym nr (...) także 1 udział członkowski B. S. w Ł. o wartości 300 zł (informacja BS k.-409, historia operacji k.-410-412).

Powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu (art. 926§1 kc).

Spadkodawca T. W. w dniu 27.07.2017 r. sporządził testament allograficzny, który został otwarty i ogłoszony przez Sąd Rejonowy w Łomży na rozprawie w dniu 8.11.2017 r.

Ostatecznie jedyna spadkobierczyni ustawowa w osobie córki M. W. (1) nie kwestionowała ważności powyższego testamentu.

W ocenie Sądu testament T. W. należy uznać za ważny albowiem w niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna z przesłanek wynikających z art. 945 kc, powodująca jego nieważność.

Biegli sądowi z zakresu medycyny sądowej A. S. i specjalista psychiatra M. B. z (...) w B. Zakładu (...) w opinii z dnia 10.10.2018 r. ustalili, iż T. W. w chwili sporządzenia testamentu w dniu 27.07.2017 r. był w stanie podjąć świadomą i swobodną decyzję i wyrazić swoją wolę odnośnie rozporządzenia swoim majątkiem na wypadek śmierci (opinia k.-224-232).

Zdaniem Sądu powyższa opinia biegłych jest rzetelna, pełna, jasna i zasługuje na uwzględnienie. Została bowiem wydana w oparciu o analizę dokumentacji medycznej spadkodawcy. Wnioski opinii są jasne i nie budzą wątpliwości. Ponadto ustalenia biegłych nie były kwestionowane przez zainteresowanych.

W ocenie Sądu przedmiotowy testament został sporządzony w przewidzianej prawem formie (art. 951 kc). Bowiem został sporządzony własnoręcznie przez spadkodawcę, został opatrzony datą i podpisany. Dlatego też należy stwierdzić, iż w niniejszej sprawie obowiązywał testamentowy porządek dziedziczenia.

Zgodnie z art. 961 kc jeżeli spadkodawca przeznaczył oznaczonej osobie w testamencie poszczególne przedmioty majątkowe, które wyczerpują prawie cały spadek, osobę tę poczytuje się w razie wątpliwości nie za zapisobiorcę, lecz za spadkobiercę powołanego do całego spadku. Jeżeli takie rozrządzenie testamentowe zostało dokonane na rzecz kilku osób, osoby te poczytuje się w razie wątpliwości za powołane do całego spadku w częściach ułamkowych odpowiadających stosunkowi wartości przeznaczonych im przedmiotów.

Biegły sądowy z zakresu szacowania nieruchomości S. K. w opinii z dnia 18.05.2019 r. ustalił wartość wchodzącą w skład spadku gospodarstwa rolnego na kwotę 791.082 zł (opinia k.-359-383).

Zdaniem Sądu powyższa opinia jest fachowa, rzeczowa i zgodna z obowiązującymi przepisami. Została bowiem wydana po dokonaniu oględzin przedmiotowej nieruchomości oraz w oparciu o analizę lokalnego rynku nieruchomości. Ponadto zainteresowani nie kwestionowali powyższych ustaleń biegłego.

Biegły sądowy z zakresu szacowania ruchomości M. O. (2) w opinii z dnia 26.03.2019 r. ustalił wartość wchodzących w skład spadku ruchomości w postaci pojazdów oraz maszyn i urządzeń rolniczych na kwotę 158.994 zł oraz zboża i sianokiszonki na kwotę 9.938 zł. Biegły przy tym ustalił, iż wnioskodawca oświadczył, iż 200 kg zboża zmokło i mieszanka została wyrzucona za stodołę (opinia k.-359-383). Biegły w opinii uzupełniającej z dnia

13.09.2019 r. skorygował wartość przyczepy na kwotę 14.625 zł (opinia k.-429-430).

W ocenie Sądu powyższe opinie biegłego są prawidłowe. Zostały bowiem wydane po dokonaniu oględzin przedmiotowych ruchomości oraz w oparciu o analizę lokalnego rynku ruchomości. Ponadto zainteresowani nie kwestionowali powyższych ustaleń biegłego.

Biorąc zatem powyższe ustalenia pod uwagę należy ustalić, iż wartość spadku stanowi kwotę 1.108.617,57 zł, na którą składa się wartość gospodarstwa rolnego w kwocie 801.020 zł (wartość gruntów 791.082 zł i wartość płodów rolnych 9.938 zł), wartość ruchomości w kwocie 156.394 zł, wartość udziałów członkowskich w (...) Spółdzielni (...) w P. o kwocie 60.251,24 zł, depozyt terminowy lokata (...) w (...) w Ł. Oddział w N. ze stanem w kwocie 16.309,86 zł, depozyt terminowy lokata (...) ze stanem w kwocie 61.923,49zł, środki pieniężne w kwocie 12.418,88 zł na rachunku bieżącym nr (...) oraz 1 udział członkowski B. S. w Ł. o wartości 300 zł.

Na podstawie powyższych danych należało dokonać wyliczenia udziałów poszczególnych spadkobierców testamentowych poprzez porównanie wartości składników majątku im przeznaczanego do wartości całego spadku, stosownie do art. 961 kc.

Spadkodawca przeznaczył na rzecz bratanka M. W. (2) „dom, budynki gospodarcze, ziemię i łąki” o wartości 801.020 zł, dla siostry B. T. (1) oszczędności w B. S. w N. oraz 2 ciągniki i maszyny rolnicze o łącznej wartości 247.346,23 zł, dla córki M. W. (1) udziały członkowskie w (...) Spółdzielni (...) w P. o wartości 60.251,24 zł.

Dokonując porównania wartości poszczególnych przedmiotów majątkowych, przeznaczonych w testamencie dla każdego z zainteresowanych w ocenie Sądu nie można przyjąć, iż gospodarstwo rolne, przeznaczone dla M. W. (2) wyczerpują prawie cały spadek, co stosownie do art. 961 kc pozwałoby na poczytanie go za spadkobiercę powołanego do całego spadku.

Bowiem oprócz gospodarstwa rolnego w skład spadku wchodziły także środki (...)w Ł. Oddział w N. w łącznej kwocie 90.952,23 zł oraz pojazdy i urządzenia rolnicze o wartości 156.394 zł, które zostały przeznaczone dla wnioskodawczynie i stanowiły dość znaczącą wartość w łącznej kwocie 247.346,23 zł w stosunku do wartości gospodarstwa.

Dlatego też Sąd na podstawie art. 961 kc stwierdził, że spadek po T. W. s. C. i C., zmarłym dnia 15.08.2017 r. w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 27.07.2017 r. nabyli: bratanek M. W. (2) w 723/1000 częściach (801.020 zł : 1.108.617,57 zł), siostra B. T. (1) w 223/1000 częściach (247.346,23 zł : 1.108.617,57 zł) i córka M. W. (1) w 54/1000 częściach (60.251,34 zł : 1.108.617,57 zł).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520§1 kpc.

Sąd nie znalazł podstaw do zasądzenia na rzecz wnioskodawczynie od uczestników postępowania poniesionych przez nią kosztów postępowania, zgodnie ze spisem kosztów bowiem nie wystąpiły przesłanki z art. 520§ 2 i 3 kpc. Każdy z zainteresowanych był w równym stopniu zainteresowany wynikiem niniejszego postępowania i każdy z nich został uwzględniony jako spadkobierca testamentowy.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U Nr. 167, poz. 1398) obciążono M. W. (1) kwotą 2.447,60 zł, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych z (...) w B. Zakładu (...) którzy sporządzili opinię w sprawie na jej wniosek oraz częścią wynagrodzenia biegłych z zakresu szacowania nieruchomości i ruchomości. Pozostałymi kosztami tych opinii Sąd obciążył B. T. (1) i M. W. (2) w kwotach po 932,78 zł.